

Icke att jag redan har fattat det

eller

Bilden av ett sunt evangeliskt trosliv

Då Guds Ande föder själar på nytt; då han väcker dem ur syndens och säkerhetens djupa dödssömn till andlig förnimmelse, så att de börja erfara, »vad jämmer och sorg det har med sig att övergiva Herren»; då han också genom evangelium öppnat deras ögon för försoningens stora hemlighet, och de börja smaka några droppar av denna himmelska nektar, syndernas förlåtelse och vänskap med Gud – då och på detta sätt uppkommer den sanna kristendomens ande, en fattig och böjd ande, en hungrande och törstande, men också glad och salig ande.

Det är en obeskrivlig fröjd att blott skåda detta Guds Andes rena verk i de späda nådebarnen: deras hjärta är uppfyllt av outhärlig suckan, ansiktet blir ljus och mildt, och ögat fuktas vid varje ljus ord om Kristus, och ingenting i hela vida världen är för dem viktigt, mer än ett - nämligen Guds och vår Herre Jesu Kristi översvinneliga kunskap. De kunna aldrig nog få höra om Kristus, tala, sjunga och läsa om Kristus, om syndernas förlåtelse och saligheten i honom. De hungra och törsta beständigt efter mera av det Guds Andes verk, som är i dem, efter mera tro och kärlek, mera ödmjukhet och gudsfruktan, mera bekantskap med Frälsaren o.s.v.

Och även, när denna första livlighet avtager, så tilltager dock den andliga fattigdomen och syndaeländet, och i följd därav blir ock Kristus mer och mer dyr och oumbärlig, ordet om Kristus mer och mer deras enda visdom, vari de känna sig mer och mer olärdade, de finna ständigt nya djup av hemligheter. Detta är ett sunt evangeliskt nådeliv. På detta sätt beskrives det i ordet: »Den av mig äter, han hungrar dess mer efter mig.» »Växer i nåden och vår Herre Kristi kunskap.» »Icke att jag redan har fattat det.» Huru sorglig är icke då den synen, när man ser sådana, som en gång voro så fattiga i anden, så hungrande och törstande efter rättfärdighet, nu hava blivit så utlärdade i denna Guds visdom, nu hava så nog av detta livets vatten och detta himmelska manna, att de äro andligen mätta och ledas därvid, liksom Israels barn i öknen.

Paulus såg bland sina galater denna sorgliga syn och utbrister: »Jag fruktar för eder, att jag måhända har arbetat förgäves på eder! I mottogen mig i början såsom en Guds ängel, ja, såsom Kristus Jesus. Vad är då nu talet om eder sällhet? Ty jag giver eder det vittnesbörd, att om det varit möjligt, hadn I rivit ut edra ögon och givit dem åt mig. I haven begynt i Anden; skolen I nu lykta i köttet?» o.s.v.

Samma sorgliga syn har man alltid och allestädes, där en hop väckta och troende själar framlevat några år, nämligen att den andliga fattigdomen, hungern och törsten hos några utdör, och andlig mätthet, leda och förslappning inträder i deras ställe - och när de så åtnöjas med den punkt, de en gång uppnått, och icke begära något mer, när den evigt »nya visan» blivit gammal och lång, då börjar den tomma själen snart fara efter någonting annat, något nytt, det ena efter det andra; denna verkan medför alltid den andliga mättheten och ledsnaden.

Det är emot denna andliga sjukdom och missbildning, som vi här ville framställa en spegel för alla kristnas ögon, nämligen den bild av ett sunt trosliv, som Paulus i sin självbekännelse giver oss uti Fil. 3:e kap.

Vi vilja bedja Gud, att hans Ande får leda oss vid denna betraktelse, och taga därjämte till hjälp vid tolkningen därav vår lärofader Luther och den käre Krummacher, vilken vi en och annan gång förut anlitat. Gud give oss alla sin nåd, att vi icke måtte endast tala, läsa, höra, utan med Herrens fruktan stanna för hans ord och med uppriktighet inför Guds ansikte gå till oss själva! Vartill skall allt skrivande, läsande och hörande av Guds ord vara, om vi icke skulle taga det till hjärtat och rätta oss därefter? Det

gäller ju den odödliga själens eviga väl eller ve!

Eller är det nu ingen fara mer? Hava vi nu intet bedrägligt hjärta mer? Hava vi ingen själaifiende mer? Måne han, som enligt skriften »går omkring såsom ett rytande lejon och söker, vem han må uppsluka», nu är vorden död? Vill han nu intet ont göra oss? Eller är denna säkerhet, att allt är väl och utan fara, något gott tecken? Är icke just den säkerheten redan ett hemskt bevis på någon mörkrets makt över själen? Skulle vi då icke en gång med allvar skåda oss i ordets spegel? Den nämnda självbekännelsen av aposteln lyder så:

«Icke att jag redan har fattat det eller redan är fullkomnad; men jag far därefter, att jag må fatta det, emedan jag ock har blivit fattad av Kristus Jesus.»

«Mina bröder, jag anser mig icke själv hava fattat det; men ett säger jag: Jag förgäter det, som är tillryggelagt, och sträcker mig mot det, som är framföre, Och jagar mot målet, som förhållles av Guds kallelse ovanefter i Kristus Jesus.»

Här kunna vi skåda, vad det heter att vara frisk och sund till den invärtes människan! Hör här, vad den store aposteln Paulus säger: »Icke att jag redan har fattat det.» Vad menar aposteln? Var han ännu icke kommen till tron, till den evangeliska friheten, till liv och salighet i Kristus? **O**, vi veta, att han skrev denna epistel, då han redan hade uppfyllt hela landet med sin lära. Och hans egen bekännelse var denna: »Jag har genom lagen dött bort från lagen – och jag lever icke mera jag, utan Kristus lever i mig; och det jag nu lever i köttet, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig själv för mig» (Gal. 2: 19, 20).

Här skola vi först märka en villoväg, som tyckes ligga åt motsatt håll emot den, som vi egentligen ville betrakta - en »andens falskhet», som ofta vill stödja sig just på våra textord. Det finnes själar, som tyckas hava sin förnämsta tröstekälla i de orden: »Icke att jag redan har fattat det», och mena, att de däri hava stöd för sitt förblivande i otrons mörker och trældom – dessa, som ännu aldrig kommit till trons saliga visshet om sin benådning, utan alltid gå i ett halvdunkel av några Andens besökelse, rörelser och väckelser och åtnöja sig därmed, utan att söka en hel benådning och visshet därom.

De försvara detta tillstånd och utropa trons visshet för en förmätenhet och »andligt högmod». De hava aldrig själva smakat Andens vittnesbörd om barnskapet och kunna därför icke tro, att någon annan kan hava det i sanning och verklighet, utan mena, att trons visshet är en självtagen tröst och förmäten inbillning. Vi tala således icke om sant fattiga och bekymrade själar, vilka ingenting högre åstunda och söka än denna saliga förvisning – vilka innerligt önska att kunna se bort från allt sitt eget och endast tro i ende Sonens namn, men icke kunna det, såsom de önska – utan vi tala till eder, som åtnöjens i edert mörker.

Märken **I**? Icke hade Paulus det så! Han hade »genom lagen dött bort från lagen»; hela hans liv var ett liv i tron på Guds Son. Näst före orden: »Icke att jag redan har fattat det», säger han: »Jag räknar allt såsom förlust mot det överträffande i min Herre Jesu Kristi kunskap, för vilkens skull jag har blivit förlustig alltsamman och räknar det såsom avskräde, på det att jag må vinna Kristus och varda funnen i honom, icke havande min rättfärdighet, som kommer av lagen, utan den, som kommer genom tro på Kristus» etc.

O att **I** då kunden stanna och märka, att det är ett falskt tillstånd, en sovande ande, endast oroad av ett ont samvete, när **I** ännu åtnöjens utan en hel förvisning om Guds nåd! **I** skolen nu antingen helt väckas ur detta tillstånd till annan omsorg och komma till liv och frid i Kristus eller ock helt insomna igen och »dö i edra synder».

Men när vi besinna, att Paulus var en stor evangelisk apostel och likväl här säger: »Icke att jag redan har fattat det», då förundras vi ännu mer och fråga: Huru hade aposteln det till sin invärtes människa? Eller kanske han talar i andras namn; kanske han uttrycker, huru en nybörjare i kristendomen har det - en människa, som ännu icke är viss om sitt nådestånd, eller en, som ännu icke alls kommit genom den trånga porten? Men nej! han har i detta kapitel just berättat sin egen andliga historia, v. 4-14, och talat blott om sig själv; ja, han återtager denna bekännelse och säger i v. 13 uttryckligt: »Mina bröder, jag anser mig icke själv hava fattat det.»

Dessa ord talar således en man, som icke är någon nybörjare i kristendomen, utan just står på en sådan höjd av det evangeliska troslivet, som visserligen ingen av oss. Sådana ord talar samme apostel, som kunde säga: »Jag lever icke mera jag, utan Kristus lever i mig!» samme troshjälte, som triumferande kunde utropa: »Vem skall skilja mig ifrån Kristi kärlek?» samme helige, i vilken Kristus hade vunnit gestalt såsom i ingen annan efter honom, och som till Guds ära kunde med sanning utropa: »Varen mina efterföljare och sen på dem, som vandra på detta sätt, såsom I haven oss till föresyn» – den mannen bekänner här fritt och öppet, att även han icke ännu helt fattat det eller redan var fullkomnad, och upprepar det med förstärkt eftertryck: »Mina bröder, jag anser mig icke själv hava fattat det.»

Här lär mången evangelisk kristen bland oss studsas och förundras. Det mån I ock med skäl göra; men tillika sen till, att I fatten det rätt. Då Paulus här talar om ofullkomlighet, så talar han icke om vad han är i Kristus inför Gud. När han handlar därom, då förer han sannerligen ett annat språk. Då heter det: »Vem vill åklaga? Vem vill fördöma?» »Vi hava blivit rättfärdiggjorda av tron.» »Med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat oss.» Här var Paulus »fullkomnad».

Men då han talar om ofullkomlighet, då talar han om sitt hjärtas tillstånd, om sin inre ställning till Herren, om sitt trosliv, och endast med blicken därpå tillstår han, att han ännu icke fattat det, ännu icke var kommen till målet för sitt strävande; han hade icke ännu det ljus i Kristi försonings hemlighet, som han åstundade, ännu icke den fasthet i tron och den tröst därav i sitt hjärta, som han sökte. »Ack ja», säger I, »vad är då så underligt i denna ödmjuka bekännelse?

Ty vilken skulle väl i avseende på sitt eget trosliv anse sig fullkomlig och redan stå vid målet? Sägen icke det! Visst måste man anse sig fullkomlig eller befinna sig vid målet för sitt strävande, när man icke söker något mer, när man är nöjd med den punkt, man uppnått i det andliga. Tagen det icke illa, utan tagen det till självprövning, såsom inför Guds ansikte! Vi hava alla ett argt och illfundigt hjärta. Vi hava alla en fiende, som har svurit oss döden och tänker utföra det.

När han icke längre kan kvarhålla oss i uppenbar synd och otro, då vänder han saken på en annan sida och hjälper till att ingjuta i vårt falska hjärta en tröst och vila, som lika säkert leder till hans mål, nämligen denna tröst: Du är nu en upplyst och evangelisk kristen, du behöver nu intet mer, det är nu *allt* väl. Och om han ock icke i så tydliga tankar säger oss det, blåser han dock på själens öga sin sömngivande andedräkt, bringar själen till slummer och liknöjdhet, så att följden blir densamma, nämligen att den andliga hungern och törsten upphör, själen är mätt och belåten med sin ståndpunkt och bekymras icke vidare om någon förnyelse och tillväxt i nåden och vår Herre Kristi kunskap.

Vi skola se några exempel härpå. Aposteln förmanar oss att växa i *Kristi kunskap*. Vi veta ock, att allt andligt liv och alla Andens frukter utgå och bero just av tillväxten i Kristi kunskap. Ju mer jag lär känna Gud och den, som han har sänt, desto mer liv får jag och frid och fröjd och kärlek och kraft, desto mer blir min ande brinnande. Vi böra därför ständigt tillväxa i Kristi kunskap och gå från tro till tro, från den ena härligheten till den andra. Men huru går det ibland oss?

– »Jag känner många ibland eder» – säger Krummacher, och det inträffar även på oss – »vilka t.ex. hava

ganska väl inhämtat de förnämsta styckena av vår evangeliska lära, kunna ock med lätthet anföra de viktigaste bibelställen, som bekräfta densamma, och hava dessutom ett förråd av uppmuntrande tröstespråk, av vackra sånger och psalmverser, andliga talesätt och andra fromma kvarlevor. Så utrustade och begåvade se vi dem ofta med glädje och önska dem lycka till denna goda laddning i deras levnadsfarkost. Men efter ett år träffar man dem ånyo, och de äro ännu alldeles desamma. Efter tvenne år besöker man dem ånyo, och man märker ännu icke den ringaste ändring hos dem.

Och med tiden likna de mer ett av människohand förfärdigat och svarvat träd, än ett i den fria naturen levande och växande; ty inga nya grenar äro framkomna, inga friska löv utspruckna. Ännu alltid samma talesätt, ännu alltid samma insikt och omdöme i alla punkter, ännu alltid samma trånga krets av andliga begrepp och uttryckssätt; deras inre synkrets är icke i minsta mån utvidgad, deras skatt av evangeliska insikter icke alls förökad, de äro icke alls mer hemmastadda i de rika djupen av skriftens ord; de hava icke upptäckt några nya tröstekällor i skriften; inga nya sidor av frälsningen i Kristus hava för dem blivit avtäckta; inga nya ljus uti evangelii hemligheter hava för dem uppgått, de hava icke upptäckt något mer i sitt rika testamente.»

Nej, de stå ännu alldeles på samma punkt, och den lilla trånga omkrets av andliga insikter och tankar, inom vilken de flera år tillbaka rörde sig, har icke till en hårmsån blivit utvidgad. »Men», sägen I, »vad behöva vi dock mer veta, än vi veta?» Just så, där hava vi det! Sen I, att I således haven avslutat edert studium på det »överträffande i vår Herre Kristi kunskap»; I haven redan fattat det och ären nu vid målet! Men visserligen är detta ett tecken till en inre sjukdom, till en andlig förlamning. Ty voren I friska och sunda till den invärtens människan, så hadn I Pauli sinne: »Icke att jag redan har fattat det, men jag far därefter I, så kändes I, huru oändligt mycket som fattas eder i Kristi kunskap, så anaden I, att ännu tusen härliga klenoder ligga förborgade för eder i skriften; I skullen alltid med ny håg genomkorsa dess djupa guldgruvor, I skullen alltid söka nya rikedomar i eder Frälsares testamente; och när man tid efter annan komme till eder, så skulle man höra eder med glatt ansikte säga: »O, vilken kostlig punkt jag här åter funnit i min bibel! Här har jag påträffat något härligt, som jag aldrig förr märkt och förstått; vilket nytt, hjärtefröjdande ljus fann jag icke här över vår evige Översteprästs och hans medlareämbete!» o.s.v. Och då man ginge ifrån eder, vad skulle man anmärka, om icke detta: Ja, den människan växer; huru mycket skriftenligare är icke nu hennes förstånd om den saken! Huru mycket djupare har hon icke nu inträngt i evangelii hemligheter, än förr!

Ju längre en kristen framskrider i denna Kristi hälsosamma kunskap, desto rikare blir hans bibel, men desto fattigare hans egen ande; desto livligare känner han, att han här har nog att forska efter en hel livstid igenom ända till graven, utan att ens kunna till hälften uttömma dessa rika gruvor av guld och diamanter; desto bestämdare säger han med Paulus: »Icke att jag redan har fattat det!»

Den store lärofadern Luther säger: »Jag har nu i så många år drivit denna lära med läsande, studerande, skrivande och predikande, mer än någon av dem, som redan äro så fullärda, och jag kan likväl icke berömma mig av att vara någon mästare, utan är glad att med andra få vara en lärjunge häri.» Och på annat ställe säger han: »Vakten eder, I kristna, att I icke tänken: vi hava alldeles lärt ut och trott ut hela katekesen, Kristus, sakramenterna, döpelsen, avlösningen; ty I haven nu först börjat och ären ännu unga skolpiltar» - emedan det är en lärdom, »vars sinne är rikare än något hav och djupare än någon avgrund», så att »den har icke varit till, som kunde utlära henne» (Syr. 24:38), ett djup, i »vilket ånglarna åstunda att skåda in», och som genom evigheternas evighet skall räcka till för de saliga andarna att mer och mer fördjupa sig uti, till deras eviga förundran och salighet.

»Lagen fördenskull så», fortfar Luther, »att I mån tillväxa och förkovra eder, samt ju längre desto bättre

lära, vad det vill säga, att Kristus har dött för eder skull, så att det icke allenast måtte såsom ett skum och fradga sväva på tungan, utan ock tränga sig in i edert hjärta och sätta det i rörelse, så att **i** därav mån vara tröstade och glada till mods. Ty de kristnas liv **borde** med rätta vara idel fröjd och gamman.» Se, den som sålunda vill verkligen använda evangelii lära, icke hava den blott i förståndet och i munnen, utan vill hava dess kraft till tro, frid, fröjd, kärlek och gudaktighet, den skall aldrig bli utlärd, utan blott mer och mer känna, huru mycket som fattas honom.

Därför är mätthet och leda vid evangelii himmelska manna alltid ett betänkligt tecken. Vi tala icke om den tröghet och leda vid ordet, varav de trogna stundom lida, och vilken de själva bestraffa hos sig och bittert beklaga - detta är endast ett av de stycken, vari de känna köttets strid emot Anden - utan vi tala om den mätthet, varvid själen är belåten, tycker sig vara rik, hava överflöd och behöva intet, vilket just var kännetecknet på de ljumma, enligt Kristi ord i Uppb. 3:16.

Och här är just orsaken, varför vi göra så stor affär av den andliga mättheten, nämligen att den vittnar om något - vittnar om ett stillastående, ett börjat utdöende av själva nådelivet. Du förer tilläventyrs en s.k. kristlig vandel, du håller din gudstjänstliga dagordning med dina bestämda andaktsövningar och goda gärningar; du kan ock med sanning bekänna: Mina synder äro mig förlåtna, den och den tiden fick jag trons förvisning därom - och så är du nöjd, allt är väl, du är vid målet. »Ja», säger du, »äro vi icke verkligen då vid målet? Är icke verkligen allt väl?» Därpå vilja vi giva tvenne svar, till vilkas besinnande Gud förläne dig nåd!

Jo, om du ock nu står i tron och lever i Kristus, då är visserligen allt väl med din rättfärdighet inför Gud. Märk, kära själ, inför Gud, uti Kristus, är du så fullkomnad, att du aldrig kan nog tro det; Gud giv dig nåd att alltid kunna hålla den punkten skär! Men även då, och just då, när det är rätt med ditt nådeliv och fullkomligt väl inför Gud, **då** måste du själv känna, att ännu beständigt något fattas dig; då måste du hava Pauli sinne, som säger: »Jag är icke ännu vid målet, jag far därefter» - då måste du känna de många bristerna i ditt nådeliv, din tro, din fröjd i Herren, din kärlek och gudaktighet m.m. då måste du stå i en daglig hunger och törst efter rättfärdigheten, såsom du här ser det hos Paulus.

Det andra svaret är detta: **Om** du ock *förr* haft visshet om din benådning och en levande tro, huru kan det dock *nu* vara därmed, då du icke känner dessa brister, icke förstår dig på Pauli beklännelse; då din tro är så orörlig, jämn och stark och oanfäktad, att du icke har någon möda för att upprätthålla den, icke behöver nära och stärka den med evangelii ord? Det är detta, som är ett så betänkligt tecken, ja, som sannerligen vittnar om en inre försoffning. Ty hör: Hade icke Paulus också fått förvisning om sin benådning? Och likväl var han icke ännu vid målet, likväl hade han icke ännu nog fattat Kristus, utan for därefter. Där nådelivet är friskt, måste ju också syndaeländets kännedom tillväxa; men där syndaeländet blir mer och mer kännbart, där blija ock samvetets anklagelser och djävulens anfäktningar allt mäktigare; men där dessa blija mäktigare, där blir ock den verkliga tron och förtröstan till Guds välbehag en allt svårare konst.

Det är härav det kommer, att de mest allvarliga, övade och evangeliska kristna hava den största möda för att kunna tro, hava ofta ett beklämt samvete och en anfäktad tro, så att ingen, som själv icke erfårit det, kan begripa deras invärtes kvidande. Det är därför Luther så ofta och starkt beklagar dessa »inbiliska helgon, som redan äro så utlärd i konsten att tro Guds nåd, då likväl detta är den högsta och svåraste konst under solen, varpå alla rätta helgon hava nog att öva sig, så länge de leva». Det är blott besynnerligt att du icke har denna erfarenhet. Det är detta, som vittnar om ett stillastående och avdöende - vittnar, att du icke bekymrar dig om någon tillväxt i det goda, i kärlek, ödmjukhet och alla kristliga dygder; ty den, som söker denna tillväxt, blir nödvändigt dagligen bedrövad över sig själv och har svårt för att

kunna tro, emedan det aldrig går fram med denna tillväxt, såsom det borde, varför man ock ständigt hör denna klagan ibland de trogna. Och därför bliva de aldrig utlärda i evangelium.

Men Paulus säger vidare: »Jag far därefter, jag jagar mot målet.» – Mot vilket mål? – »Jag räknar allt såsom förlust», säger han, »på det att jag må vinna Kristus och varda funnen i honom.» Och till ytterligare förklaring och eftertryck tillägger han: »Icke havande min rättfärdighet, som kommer av lagen, utan den, som kommer genom tro på Kristus, rättfärdigheten av Gud på grund av tron.» Nu känna vi målet, varom han sade: »Jag far därefter.» Men hade han icke redan omfattat denna rättfärdighet? Se, att du så frågar och icke förstår Paulus, bevisar just, att du till din invärtes människa icke har det på samma sätt som han.

Lär därför här, att trons rättfärdighet måste icke blott i det kristliga livets början, utan genom hela livet intill graven vara det mål och den klenod, efter vilka den benådade sträcker sig. Ty här är fråga om ett liv i Kristus; här gäller icke att hava denna trons rättfärdighet blott uti en klar och redig kunskap, utan att i oavbruten och levande tillägnelse beständigt livas och glädjas därav; här gäller att uti sitt samvete hava den trösten mot alla dagliga synder och svagheter, att jag i Kristus redan är helgad och tack, ja, fullkomnad och delaktig av samma kärlek inför Fadern, varmed han älskar sin Son; och sannerligen detta är ingen lätt sak! Eller känna vi icke de tusende hinder, som lägga sig i vägen för denna trostillägnelse? Haven vi icke daglig erfarenhet av vår egenrättfärdighetsnatur, av de många motsägelserna utav förnuftet och samvetet? Att dagligen se sig brottslig inför Gud, ja, trolös, falsk, skrymtaktig och därjämte vanmäktig att befria sig från detta elände, men på samma gång dock hålla sig i Kristus rättfärdig och för Gud tack – är icke detta en svår konst?

Men när nu likväl all kristlig erfarenhet, såväl som allt Guds ord, vittnar, att just uti detta klara och vissa medvetande om vad vi hava i Kristus, ligger icke blott källan till all tröst och frid och fröjd i Herren, utan ock till all starkhet och segerkraft, ja, till all helgelse, lust och drift till Herrens tjänst, så måste vårt strävande framför allt gå ut på att uppfylla vårt hela hjärta med detta hälsosamma och saliga medvetande. *Fröjd i Herren skall vara eder starkhet.*

Ja, hava vi ett sunt nådeliv och Pauli sinne, så erkänna vi icke den meningen, att när man kommit till tro och förvissning om nåden, skall målet för själens strävande ändra sig, så att det nu icke mer skall vara att fatta trons rättfärdighet utan att fastmer upprätta en levernets rättfärdighet – denna mening erkänna vi då såsom en falsk och skadlig villfarelse och veta, att vi efter erhållen förvissning om nåden ingalunda skola ändra vårt ögonmål eller nu huvudsakligen vända oss till vår egen rening och förbättring, utan att vi med aposteln skola oavslåtligen jaga efter ett och samma mål som förut, nämligen att mer och mer fatta Kristus och den rättfärdighet och prydnad, som vi hava i honom – väl vetande, att det är endast ifrån denna tro, frid och fröjd i Herren, som all sann förbättring och helgelse skall härflyta; att allt det goda, vi göra av lagisk bevekelse, är icke sann helgelse, utan blott några döda »lagens gärningar».

Hit hör ock det aposteln här säger, att han har blivit fattad »av Kristus»; varmed han visserligen icke åsyftar endast sin första väckelse och omvändelse, utan något mycket djupare och härligare, som ännu alltjämt fortfar, nämligen att Kristus med sitt egna och egentliga verk, vår försoning och eviga rättfärdighet inför Gud, hade så gripit och intagit hans hjärta, att han icke mer kunde värdera något annat, utan höll allt, vad som eljest var förträffligast, även den högsta möjliga rättfärdighet inför lagen, »såsom förlust och avskräde mot det överträffande i vår Herre Jesu Kristi kunskap». Hans hjärta var helt intaget av Herrens ljuvlighet och drogs med livlig och salig kraft till Kristus, såsom ögat drages till ljuset och barnet till modersfamn.

Många, som vilja vara kristna, veta icke, vad detta vill säga. De truga och driva sig fram till Kristus, men de äro icke intagna av Kristus. De tvinga sig, liksom tröga lastdjur, till nådestolen, och bliva icke av nådens storhet och härlighet dragna till densamma. Det, som driver dem till Jesus, är den kalla tanken, att de utan honom bliva förlorade, men icke den brinnande ande, som evangelii ljuva vittnesbörd upptänder. De komma till Frälsaren såsom ett mödosamt släpat ämbär till brunnen, icke såsom en törstande hjort ilar till den friska källan.

När evangelii härliga förkunnelser om Kristus och den outsägliga kärleken i hans hjärta och storheten i hans försoning intaga själen, då kan hon i Pauli mening sägas vara »fattad av Kristus». En sådan själ har nu Kristus till sitt enda och dyrbaraste ögonmål och kan icke, så länge nådelivet är friskt, upphöra att jaga efter det målet. Uti tjockt mörker kan hon råka, kall och död kan hon känna sig, men Kristus kan hon likväl icke umbära; själva mörkret och kölden uppväcka och föröka jagandet efter honom.

Aposteln säger vidare: »Jag förgäter det, som är till ryggalagt, och sträcker mig mot det, som är framföre.» Vad han hade bakom sin rygg och icke ville se, utan förgäta, det var i första rummet allt det goda, varav han kunde »berömma sig», och vilket han i 5:e och 6:e verserna av vårt kap. uppräknar, sägande: Även jag kunde hava något eget att förtrösta på, »som blev omskuren på åttonde dagen, som är av Israels släkt, efter lagen en farisé, efter nitet en förföljare av församlingen» (så brinnande var jag för Guds ära och för lagen, den jag menade att »Nasaréernas parti» undergrävde), »efter den rättfärdighet, som är i lagen, ostraflig». Men allt detta, säger han, »har jag räknat såsom förlust för Kristi skull; ja, jag räknar det såsom avskräde, på det att jag må varda funnen i Kristus - icke havande min rättfärdighet som kommer av lagen, utan den, som kommer genom tro på Kristus». Så rädd var Paulus för all inblandning av någon egen tröst, att han höll själva rättfärdigheten inför lagen, uti denna fråga, för förlust och avskräde - så rent ville han hava sitt samvete från allt eget, och så helt och hållet grundat blott på Kristus.

Han visste väl, huru lätt samvetet fäster sig vid något vårt eget, att om det blott får den ringaste öppning, så är det snart helt och hållet under lagen; det suger och söker efter vår egen rättfärdighet, såsom svampen uppsuger vatten. Det är härom han säger till galaterna: »Litet surdeg syrar hela degen.» Därför vill han förgäta allt, som kunde grumla och besmitta hans evangeliska tro, vilken han höll såsom ögonstenen och hjärtat i den invärtes människan, varpå allt ljus och allt liv berodde; därför går han så långt, att han ock håller sin strängaste rättfärdighet efter Guds lag för förlust och avskräde - på det, märk, på det att han måtte varda funnen blott i Kristus. Han vill alls intet vara i egna ögon annat än en arm syndare.

Och då vi ofta hjärtligen glädja oss, när vi finna något hos oss, som kan giva oss den smickrande trösten, att vi likväl icke äro de sämsta; så är det för Paulus en plåga och förskräckelse, när hans självrättfärdiga natur vill göra sig någon sådan tröst. Så mycket än hans synder bedrövade och förskräckte honom, var han likväl ännu mer rädd för en inblandad tröst av hans egen rättfärdighet. Så helt och hållet ville han hava all sin tröst och rättfärdighet i sin Herre Kristus. Se då här, vilket ömtåligt och grannliga ting tron är! Se här, huru nödigt det är att vaka emot vår djupa, eviga självrättfärdighet, såsom emot det mest dödande ormgift, och att vi ingen annan tröst hava, än Kristus och hans rättfärdighet!

Men här ser jag ock något övermåttan tröstligt! Är det på detta sätt en Pauli rättfärdighet inför lagen gäller såsom avskräde, då få ock arma syndare komma fram, då bliva vi snart inför Gud alla lika; såsom ock samme apostel säger: »Det är ingen åtskillnad; ty alla hava syndat - och varda rättfärdigade utan förskyllan av Guds nåd genom återlösningen i Kristus Jesus» (Rom 3). Då blir rövaren på korset lika helig som Paulus och Petrus. Då blir skökan lika helig som jungfru Maria. Till sina egna personer har

väl Petrus och Paulus varit heligare än rövaren och jag; men när Paulus gör sin helighet till ett avskräde, då äro vi snart lika; och uti det, som var hans hela rättfärdighet inför Gud, nämligen Kristus och hans försoning, däri har jag och rövaren lika mycket; ty Kristus är lika visst död för mig som för Paulus.

Det är hit, som Herren vill hava oss, nämligen att det en gång skall bliva en djup verklighet för hjärtat, att vi i oss själva äro alldeles intet annat, än förtappade syndare, och att vår hela rättfärdighet inför Gud består uti intet annat, som kan tänkas eller nämnas, än att Kristus, Guds Son, har blivit gjord till synd för oss, har hållit lagen i vårt ställe och dött i vårt ställe, och nu »är i Guds åsyn oss till godo», rättfärdig för orättfärdiga. O, eviga nåd! höga, saliga visdom, i vilken ock änglarna åstunda att skåda in!

Men Paulus förgäter icke blott sina förtjänster, utan han vill ock se bort ifrån sina synder. Han har härligare och hälsosammare bilder att skåda. Och då Gud icke mer vill se på våra synder, utan har kastat dem i havets djup och säger, att han icke »mer vill komma ihåg dem»; varför skulle icke också vi låta dem vara förgätna och nu, såsom försonade barn, med tröst se upp till vår nådige Fader, »bestänkta till våra hjärtan från ett ont samvete»? Förlåtet är förlåtet, dött och begravet, och skall icke mer ihågkommas! – Och att bliva stående vid sina synders betraktande gör endast en modlös och sjuklig själ, förlamar och nedslår den invärtes människan; »fröjd i Herren och hans nåd är en kristens starkhet» och ger lust och kraft att bekänna Kristus och löpa hans buds väg.

Men Paulus förgäter ännu något: även sina härliga uppenbarelser och ljuvliga känslor av nåden i de första tiderna av sitt nådeliv lämnar han till rygga, för att icke heller genom något sådant bliva hindrad och uppehållen uti sitt strävande att mer och mer i tron fatta Kristus och den härlighet, som han hade i honom. Många kristna försjunka så djupt i saknaden av sin första, ljuvliga bröllopsstid, då känslan var varm och livlig, och brudgummen ännu var hos dem, att de nästan förgäta allt det härliga, de ännu alltid hava i Kristus. De handla tvärt emot denna Pauli bekännelse: de sträcka sig efter det, som blivit tillryggalagt, och förgäta det, som är framföre; de tänka och tala vemodigt om den första gyllene tiden av deras andliga bröllopsdagar, då de så innerligt ljuvt kände Guds kärlek och älskade honom tillbaka, då de voro så varma i bönen och ordet – och så förgäta de själva det vittnesbörd, som ordet innehåller om Kristus och nåden och arvet, som är i himmelen förvarat. Kristus och hans förtjänst och nåden i Guds hjärta gälla nu för dem mindre, än deras egna hjärtans saliga förnimmelser därav. Detta är en barnslig och hinderlig villfarelse.

Vi skola besinna, att det, som vi ännu alltid hava kvar i Kristus, är mycket större och härligare, än det vi någonsin haft i vårt hjärta; »ty vad intet öga har sett, och intet öra hört, och vad i ingen människas hjärta har uppstigit, det har Gud berett åt dem, som älska honom». Och detta allt hava vi ännu kvar i Kristus. Även väntar oss ännu en tid, då vi skola få ännu mycket härligare känslor, ännu mycket mer liv, kärlek och andlighet i våra själar, än då vi först lågo vid Frälsarens bröst. Sådant betänkte Paulus: »Jag förgäter det, som är tillryggalagt, och sträcker mig mot det, som är framföre, och jagar mot målet efter den segerlön, som förehålles av Guds kallelse ovanefter i Kristus Jesus» – denna eviga utkorelse!

Mig vinka ännu ljusare troshöjder, än dem jag hittills bestigit. Jag anar ett ännu oändligt saligare tillstånd, än det, när jag låg såsom ett dibarn vid Guds »trösterika bröst». Framåt därför, till målet av en ostörd frid, en ovansklig glädje! Jag har hittills endast sett en morgonrodnad av min härlighet; jag skall ännu se själva solen. Jag har endast smakat några droppar av glädjens källa, jag skall ännu en gång varda helt drucken av vällust. Nej, nej, de skönaste dagarna av mitt kristna liv ligga icke bakom mig, utan framför mig. Det, som blivit tillryggalagt, har blott varit styckverk och en svag försmak av det, som är framföre. Detta är mitt mål. Emellertid vill jag blott se till, att jag alltid varder funnen i Kristus, icke vill se eller veta något annat, än Kristus, som skall vara mig en så dyr och helig skatt, att jag för hans skull

icke endast ville låta allt annat fara, utan ock hålla det ypperligaste på jorden, nämligen rättfärdighet inför lagen för förlust och avskräde. »Kristus skall vara mig ett sådant ljus och morgonstjärna, att då jag genom tron har honom, jag icke vill veta eller fråga efter, om det i hela världen ens finnes en lag, några synder och förtjänster, rättfärdighet eller orättfärdighet. Ty om allt, som är i himmelen och på jorden, låge liksom i hög, vad vore det dock att räkna mot Jesus Kristus, Guds Son, min älskade Herre, vilken så har älskat mig och givit sig själv ut för mig?»

Se, sådant var den store aposteln sinne. Sådant bör ock vårt vara, eljest är vår ande sjuk och saknar evangelisk livsfriskhet. Han, som sade: »Jag är Herren, din läkare», tage oss nådigt under sin hand, att, såsom han »förlåter oss alla synder», han också må »hela alla våra brister!» Amen.

— C-O Rosenius

(Elfte årgången, år 1852)

© Pietisten 2023

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com